

Självstyrning

Autopiloter och vindroder.

Det ena eller det andra,
båda eller inget?

Varför autopilot eller vindroder?

- Sover aldrig
- Äter inte
- Käftar inte emot
- Tullar inte av barskåpet

Autopiloter, typer

Rorkult

Rattstyrning

Linjär

Hydraulik

Kedjedrift

Autopilot, fabrikat

- Brooks & Gatehouse www.bandg.com
- Cetrek www.cetrek.co.uk
- Lewmar www.lewmar.com
- Nexus www.nexusmarine.se
- Northstar www.northstarnav.com
- Raymarine www.raymarine.com
- Simrad www.simrad-yachting.com
- VDO www.vdoservice.de/en/products
- Vetus www.vetus.nl

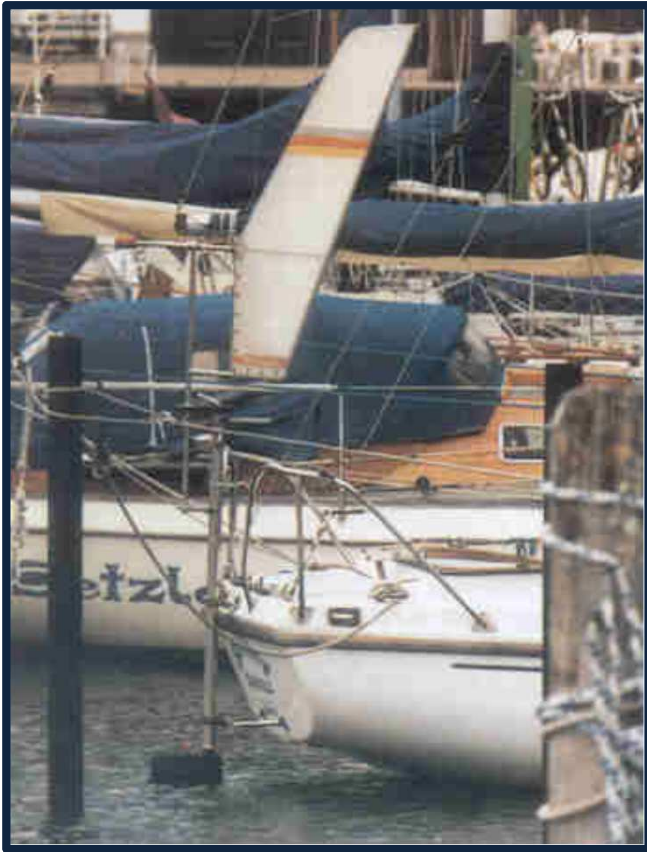
Autopilot, för- och nackdelar

- + Fungerar oavsett vindriktning/-styrka
- + Styr kompasskurs
- + Fungerar vid motorgång
- + Rorkultspiloter enkla att montera
- Drar ström
- Alla kan inte styra efter vinden
- Fuktkänslig elektronik
- Kan låta störande

Vindroder

Flöjel vs. fana

Vertikal axel
Windpilot

Horisontell axel
Hydrovane

Vindroder, typer

- Servo pendlum: Påverkar huvudrodrets ratt eller rorkult med linor
- Auxiliary: Har eget roder
- Trimtab: Påverkar huvudrodret direkt
- Kombinationer finns, t.ex. auxiliary/servo pendlum

Vindroder, för- och nackdelar

- + Tyst
- + Ingen fuktkänslig elektronik
- + Robusta konstruktioner
- + Drar ingen ström
- + Vissa Auxiliary och Auxiliary/servo pendlum kan användas som nödroder
- Fungerar oftast inte vid motorgång
- Kan inte styra efter kompass
- Sämre kursstabilitet i lätta vindar
- Kan genom sin montering vara sårbart

Servo pendulum

Aries

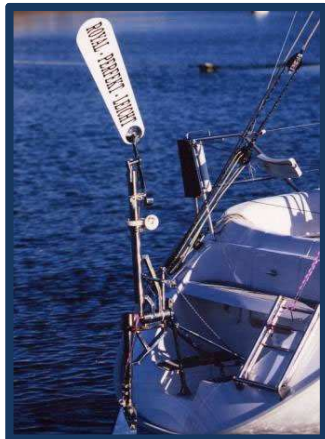
Monitor

Saye's rig

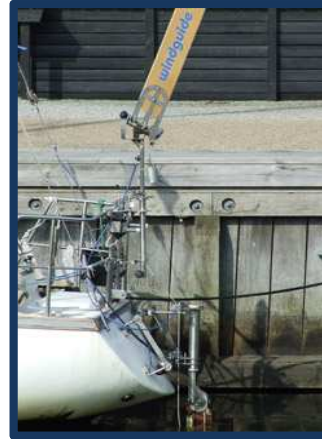
Beaufort

Royal Perfect Light

Sailomat

Windguide

Windpilot

Mr Vee

Servo pendulum

Auxiliary

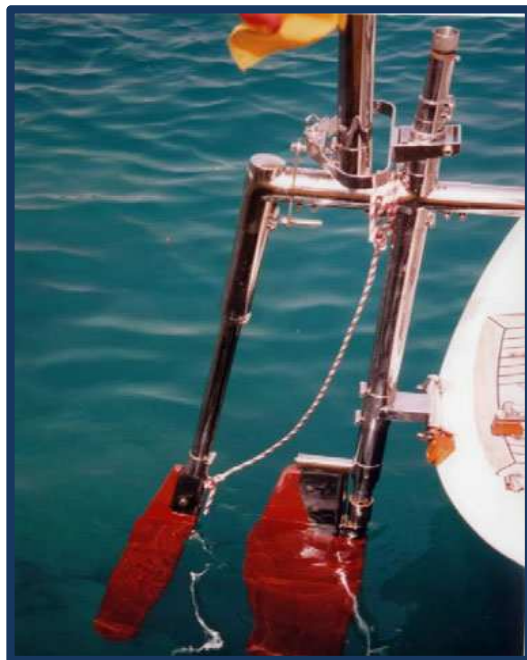

Hydrovane

Windpilot

Servo pendulum/Auxiliary

Royal Master

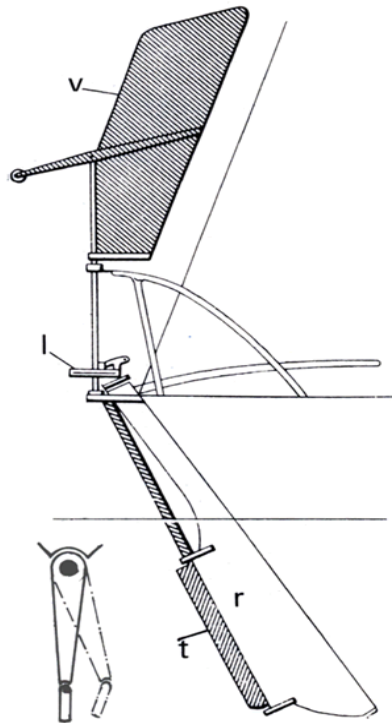

Flemming

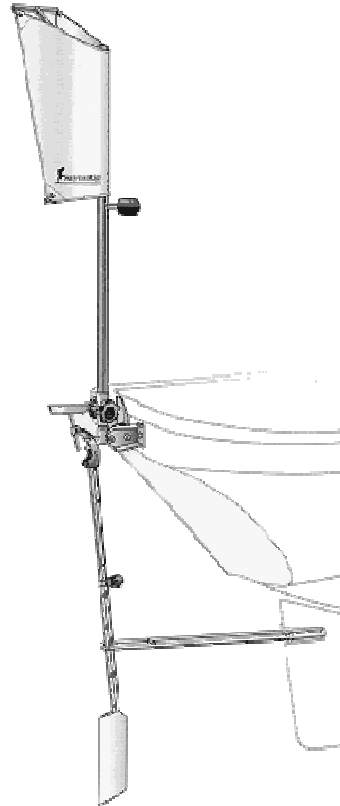

South Atlantic

Trim tab

Autosteer

Saye's Rig

Autohelm

Övriga

Cape Horn

Cape Horn

Självbyggen

Hartley	www.hartley-boats.com	Servo pendlum, ritningar
Dr Walt	www.mindspring.com	Servo pendlum , byggsatser
Walt Murray	www.mindspring.com/~waltmur/Self-Steering/	Servo pendlum , ritningar

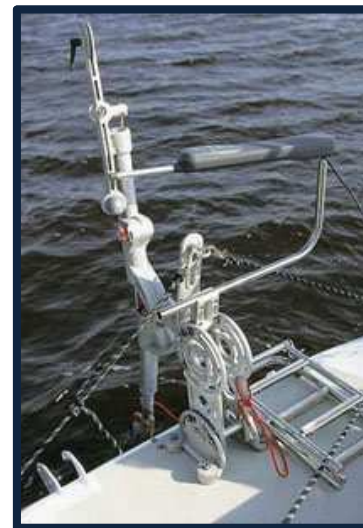
Vindroder med autopilot

Windpilot

Windpilot

Windpilot

Hydrovane

Köpa nytt vindroder

- Välj ett fabrikat som funnits länge.
- Enkelt att installera på just din båt?
- Off-side montering?
- Kursjustering från sittbrunnen?
- Kan man koppla ihop med autopilot?
- Fungerar det med rattstyrning? (Servo/pendlum fungerar inte med hydraulstyrning (?))
- **Priset.** (Vid tillverkning utanför EU tillkommer moms och vissa tullkostnader, samt dyrare frakt. Lägg på 30% på priset).

Köpa begagnat

- Tillverkas det fortfarande? Reservdelar?
- Vilka delar kan behöva bytas pga. slitage?
- Vilka modifieringar behövs för din båt? Eget jobb eller köpa delar från leverantören?
- Se i övrigt ”köpa nytt”.

Köpa "Hembyggen"

- Hur bra fungerar det? Referenser?
- Hur har det använts? Jorden runt eller till/från Sandhamn?
- Oftast byggt av standarddetaljer, lätta att få tag i.
- Ofta byggda i rostfritt stål, kan repareras av bysmeden.
- Vilka modifieringar behövs på din båt?
- Se i övrigt "köpa nytt".

Efter köpet

- Läs monteringsanvisningen
- Läs bruksanvisningen

Under segling

- Trimma segel
- Trimma segel
- Trimma segel
- Trimma om vindrodret efter segeljusteringar

Köpa vindroder, några reflektioner... (u.p.a.)

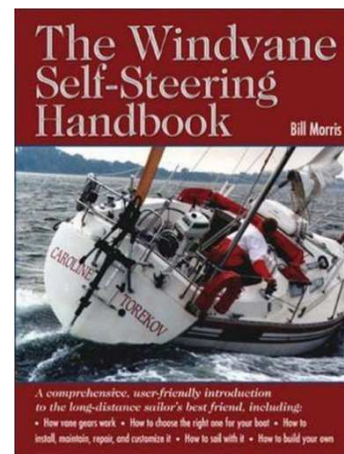
- Fråga 50 seglare vad du ska välja, så får du lika många svar, men motstridiga.
- Har man vindroder blir man "fundamentalist". Bara det egna vindrodret är värt att ha, "allt annat är skit".
- De starkaste synpunkterna har dom som aldrig ägt eller seglat med vindroder själva.
- Slutsats: lyssna inte på andra.

Vindroder, fabrikat

• Aries	www.selfsteer.dk	Servo pendlum	DK
• Auto Helm	www.selfsteer.com (Scanmar)	Auxiliary/Trim tab	US
• Autosteer	www.autosteer.com	Servo pendlum + Trim tab	GB
• Beaufort	www.beau-fort.com	Servo pendlum	FR
• Cape Horn	www.capehorn.com	Servo pendlum (?)	CA
• Flemming	www.flemingselfsteer.com	Servo pendlum/Auxiliary	AU
• Holland windvane	www.bouvaan.nl	Servo pendlum	NL
• Hydrovane	www.hydrovane.com	Auxiliary	GB
• Monitor	www.selfsteer.com (Scanmar)	Servo pendlum	US
• Mister Vee	www.mrvane.com	Servo pendlum	NL
• Neptune	www.windvane.co.uk	Servo pendlum	GB
• Norvane	www.selfsteering.com	Servo pendlum	US
• Royal	www.royalperfekt.de	Servo pendlum/Auxiliary	DE
• Sailomat	www.sailomat.com	Servo pendlum	US
• Saye's rig	www.selfsteer.com (Scanmar)	Trimtab	US
• Sea-feather	www.sea-feather.com	Servo pendlum	GB
• South Atlantic	www.south-atlantic.com.ar	Servo pendlum	AR
• Voyager	www.voyagerwindvanes.com	Servo pendlum	CA
• Windguide	www.windguide.de	Servo pendlum	DE
• Windpilot	www.windpilot.com	Servo pendlum	DE

Dokumentation

- Self steering under sail, Peter Förthmann
www.windpilot.com Gratis
- The Windvane Self-Steering Handbook, Bill Morris
www.amazon.com \$ 19.72

Presentationen finns att ladda ner från:

www.wannerheim.com/downloads

Lycka till!